

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://archiwum.bip.kprm.gov.pl/kpr/form/r195751366604,Projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-Kodeks-postepow-ania-cywilnego-oraz-niektorych-in.html>

2021-09-17, 12:10

Numer projektu	UD148
Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw
Rodzaj dokumentu	projekty ustaw
Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie	<p>Nadejście drugiej fali pandemii i związana z tym rosnąca liczba zachorowań w Polsce i na świecie, wymagają szybkich i zdecydowanych działań zaradczych. Przede wszystkim konieczna jest dalsza cyfryzacja procesów sądowych i egzekucyjnych. Temu służą e-licytacje oraz obligatoryjne odmiejscowienie rozpraw w postępowaniu cywilnym, jak również możliwość zdalnego przeprowadzania postępowania dowodowego przez konsuli. W tym duchu pozostaje również umożliwienie komunikacji sądu z fachowymi pełnomocnikami przez pocztę elektroniczną. Przez wzgląd na bezpieczeństwo pracowników sądów i uczestników postępowań, jeśli nie jest możliwe przeprowadzenie rozprawy na odległość, sprawa powinna zostać rozpoznana na posiedzeniu niejawnym. Te same względy przemawiają za rozpoznawaniem spraw przez sąd w składzie jednego sędziego.</p> <p>Należy również umożliwić samorządom prawniczym przeprowadzenie wyboru ich władz. Ponadto zapewnić przedłużenie statusu aplikanta osobom, które właśnie z powodu pandemii nie mogły przystąpić do egzaminu zawodowego. Pandemia wpłynęła negatywnie na prace dotyczące wdrożenia e-KRS, w związku z czym powstała konieczność przesunięcia wejścia w życie przepisów go wdrażających.</p>

Projektowane zmiany obejmują:

- korektę dotychczasowej treści art. 953 § 1 pkt 5 k.p.c. Przepis ten pozwala obecnie zainteresowanym licytacyjnym nabyciem nieruchomości zapoznać się z całością akt postępowania egzekucyjnego. Tak szeroki zakres pozyskiwania informacji o dłużniku przez osoby postronne, budzi istotne zastrzeżenia zważywszy na konstytucyjne gwarancje ochrony prywatności i przede wszystkim jest zbędny, z punktu widzenia ewentualnego nabywcy;
- wprowadzenie sprzedaży nieruchomości w drodze licytacji elektronicznej, na wzór sprawdzonych już rozwiązań, umożliwiających sprzedaż ruchomości w drodze licytacji elektronicznej. Rozwiązania takie powinny znacząco przyczynić się do przyspieszenia egzekucji z nieruchomości, która ze względu na wielość podmiotów w niej uczestniczących jest szczególnie długotrwała. Rozwiązania takie poprawią zarazem transparentność odbywających się w jej toku przetargów. Dostrzegany jest bowiem niejednokrotnie problemów z mów między licytantami w celu obniżenia ceny nabycia, co nie będzie możliwe w toku licytacji odbywających się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego;
- dodanie w Dziale VI Tytułu II Części trzeciej k.p.c. Rozdziału 7a zatytułowanego „Sprzedaż nieruchomości w drodze licytacji elektronicznej” - umiejscowiony po art. 986 kpc. Przepisy o sprzedaży nieruchomości umiejscowione w poprzedzających rozdziałach należałoby stosować odpowiednio tj.: z odwołaniami wynikającymi z dodawanego rozdziału; konsekwencją powyższych zmian jest też projektowana zmiana w art. 8796 § 2 k.p.c., która ujednotacza zasady określające czas trwania licytacji elektronicznej - także w odniesieniu do sprzedaży ruchomości;
- wprowadzenia w okresie epidemii pełnej możliwości prowadzenia kursów podstawowych i doszkalających doradców obywatelskich z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej;
- w związku z przesunięciem terminu wejścia w życie przepisu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1655, 2020 i 2217 oraz z 2020 r. poz. 288; dalej jako: „ustawa z dnia 19 lipca 2019 r.”) z dnia 1 marca 2021 r. na dzień 1 lipca 2021 r., modyfikacji wymaga art. 19 ust. 3 ustawy o obligacjach. Zmiana ma charakter porządkujący. Przepisowi temu należy nadać brzmienie uwzględniające dematerializację akcji, mającą nastąpić z dniem 1 marca 2021 r. na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. Zmiana polega na zastąpieniu użytego w przepisie wyrazu „wydawanych” wyrazem „przynawanych”;
- zmiany w art. 4 związane są z proponowanym przesunięciem terminów wejścia w życie przepisów wprowadzających elektroniczne postępowanie rejestrowe. Projektując rozwiązania normatywne wprowadzające do polskiego porządku prawnego prostą spółkę akcyjną założono, że postępowania rejestrowe dotyczące podmiotów działających w tej formie prawnej będą prowadzone wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wdrażanego w ramach projektu eKRS. Modyfikacja takiego założenia oznaczałaby konieczność wprowadzenia w okresie od dnia 1 marca 2021 r. do dnia 1 lipca 2021 r. rozwiązań umożliwiających prowadzenie postępowań rejestrowych dotyczących prostej spółki akcyjnej z wykorzystaniem papierowych formularzy oraz istniejących dotychczas systemów teleinformatycznych. Wiązałoby się to z koniecznością poniesienia na ten cel znacznych nakładów, co wobec spodziewanego wprowadzenia w dniu 1 lipca 2021 r. rozwiązań objętych projektem eKRS jest rozwiązaniem nieracjonalnym, niecelowym i niezasadnym ekonomicznie;
- w związku z przesunięciem terminu wejścia w życie przepisu art. 32 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. z dnia 1 marca 2021 r. na dzień 1 lipca 2021 r., modyfikacji wymaga art. 2 ust. 2 pkt 10 u.p.p.p.f.t. (art. 4 projektu). Zmiana ma charakter porządkowy. Przepisowi temu należy nadać brzmienie uwzględniające wprowadzenie z dniem 1 marca 2021 r. rejestru akcjonariuszy na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. Zmiana polega na dodaniu w definicji „klienta” doprecyzowania wskazującego, że w odniesieniu do umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy przez klienta instytucji obowiązanej rozumie się wyłącznie akcjonariusza, zastawnika lub użytkownika akcji wpisanego do tego rejestru. Usuwa wątpliwości co tego, kogo instytucje obowiązane prowadzące takie rejestry powinny traktować jako klientów w związku z prowadzeniem rejestru akcjonariuszy;
- w art. 6 przewiduje się wprowadzenie zmian w przepisach przejściowych (art. 295) ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych. Zmierzają one z jednej strony do umożliwienia dalszego przetwarzania dokumentacji wytworzonej przed dniem 1 stycznia 2021 r. w postaci papierowej, z drugiej zaś umożliwiają prowadzenie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie akt spraw i urzędzeń ewidencyjnych w postaci tradycyjnej w sytuacji, gdyby na skutek niedających się przewidzieć okoliczności nie było to możliwe w systemie teleinformatycznym;
- zmiana art. 23 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. (art. 7 projektu) polega na tym, że przesuwany jest termin wejścia w życie art. 2, art. 4, art. 5 oraz art. 8 pkt 6 lit. e tej ustawy z dnia 28 lutego 2021 r. na dzień 1 marca 2021 r. Wobec przesunięcia terminów wejścia w życie przepisów dotyczących prostej spółki akcyjnej na dzień 1 lipca 2021 r., nie ma potrzeby, aby ww. przepisy wchodziły w życie dzień wcześniej niż pozostałe przepisy dotyczące dematerializacji akcji. Celem proponowanej zmiany art. 23 polegającej na dodaniu w tym przepisie pkt 6 jest przesunięcie terminu wejścia w życie tych przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r., które modyfikują regulacje dotyczące prostej spółki akcyjnej (art. 1 pkt 2-4 i 47). Oczywiście jest bowiem, że regulacje te nie mogą wejść w życie wcześniej niż przepisy, w których brzmienie ingerują;
- zmiana art. 24 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 288 i 875) polega na tym, że przesuwa się termin wejścia w życie art. 5 pkt 3, 4 i 5 lit. b oraz art. 18 tej ustawy z dnia 1 marca 2021 r. na dzień 1 lipca 2021 r. Przepisy te odwołują się w swojej treści do regulacji ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. dotyczących prostej spółki akcyjnej, a więc powinny wejść w życie w tym samym czasie, co pozostałe regulacje dotyczącej tej formy prawnej (art. 8 projektu);
- jeśli chodzi o zmiany w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, to przewiduje się również zmiany w art. 14ha tej ustawy, polegające na uelastycznieniu zasad przeprowadzania posiedzeń i głosowań organów samorządów zawodowych adwokatów i radców prawnych (art. 9 pkt 1), nadto zmiany mające na celu wydłużenie statusu aplikanta - z roku do dwóch lat od daty zakończenia aplikacji wskazanej w zaświadczeniu o odbyciu aplikacji adwokackiej i radcowskiej - wobec tych aplikantów, którzy złożyli wniosek o dopuszczenie do egzaminów adwokackiego albo radcowskiego, wyznaczonych na dni 24 - 27 marca 2020 r. oraz spełnili przesłanki udziału w danym egzaminie, a nie przystąpili do egzaminu przeprowadzonego w terminie dodatkowym w dniach 23 - 26 czerwca 2020 r., niezależnie od przyczyny (art. 9 pkt 2 projektu). Takie rozwiązanie wydaje się zasadne z uwagi na nadzwyczajne okoliczności, tj. przesunięcie terminu egzaminów adwokackiego i radcowskiego w 2020 r., planowanego pierwotnie na marzec i przeprowadzenie tych egzaminów w terminie dodatkowym w czerwcu z uwagi na wprowadzony na terenie całego kraju stan zagrożenia epidemicznego. Okoliczności te sprawiły, że część aplikantów nie przystąpiła do egzaminów przeprowadzonych terminie dodatkowym w szczególnym reżimie sanitarnym. W obecnym stanie prawnym osoby te zachowują status aplikanta do dnia 31 grudnia br., tj. roku od daty zakończenia aplikacji;
- w sprawach rozpoznawanych na podstawie Kodeksu postępowania cywilnego jako zasadę przyjęto odbywanie rozpraw i posiedzeń jawnych w formie odmiejscowionej. Jeśli nie ma takiej możliwości, względ na bezpieczeństwo uczestników postępowania oraz pracowników wymiaru sprawiedliwości nakazuje odejść od ściśle postrzeganej zasady jawności zewnętrznej i skierowanie sprawy na posiedzenie niejawne;
- również jako zasadę przyjęto rozpoznawanie tych spraw przez sąd w składzie jednego sędziego. Podyktowane jest to oczywiście zagrożeniem epidemiologicznym, jakie stwarzają sobie nawzajem trzy osoby zasiadające wspólnie w składzie sądu;
- prezesi sądów i trybunałów są osobami, które odpowiadają za bezpieczne przeprowadzenie zgromadzeń sędziów. Nie może być w tym przypadku obligowany do zwołania takiego zgromadzenia ani przez grupę sędziów, ani przez zapisy ustawy, ani przez osoby trzecie;
- umożliwiono komunikację elektroniczną pomiędzy sądem i fachowymi pełnomocnikami. W przypadku podania przez nich adresu poczty elektronicznej i złożenia wniosku w piśmie procesowym, sąd będzie mógł komunikować się z pełnomocnikiem za pomocą ww. poczty;
- umożliwiono konsulom wykonującym odezwy sądów w sprawach cywilnych o przesłuchanie świadka lub strony dokonywania tych czynności w sposób odmiejscowiony, podobnie jak już w obecnych warunkach epidemii ma to miejsce w Polsce. Taka zmiana uzasadniona jest faktem, że w wielu państwach sytuacja epidemiczna jest o wiele gorsza niż w Polsce, co faktycznie uniemożliwia konsulom dokonywanie zleconych im przez sądy czynności;
- przywrócono rozwiązania znajdujące się uprzednio w ustawie z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w zakresie możliwości przekazania spraw pilnych z sądu, który z powodu epidemii nie może wykonywać swoich czynności do innego sądu równorzędnego oraz w zakresie możliwości delegowania sędziego za jego zgodą do rozpoznawania spraw pilnych w innym sądzie (przepisy te utraciły moc wskutek upływu czasu wskazanego w ustawie).

Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Anna Dalkowska Podsekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	MS
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	IV kwartał 2020 r. - ZREALIZOWANY Rada Ministrów przyjęła 8 grudnia 2020 r. z autopoprawką
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

Data modyfikacji : 09.12.2020

[Rejestr zmian](#)
